

Finnmark fylkeskommune
Finnmárkku fylkkagielda

Sentraladministrasjonen
Fylkesrådmannens stab

Arkivsak: 07/00121

Ugradert

Arkivkode: 020

Saksbeh: Anne Cathrine Larsen

Saksgang
Fylkesutvalget

Møtedato
9.7.2009

Saksnr.
09/33

Forvaltningsreformen - Stillingsressurser

FYLKESORDFØRERS INNSTILLING:

1. For å ivareta de nye oppgavene som følge av forvaltningsreformen, gis fylkesrådmannen fullmakt til å styrke administrasjonen med inntil 16,5 årsverk fra 1.1.2010.
2. Ved utlysning prioriteres først stillinger knyttet til forvaltningsoppgaver som må utføres fullt ut fra 1.1.2010.

Vadsø, 6. juli 2009

Runar Sjøstad
fylkesordfører

BAKGRUNN

Forvaltningsreformen trer i kraft 1.1.2010. Reformen innebærer at fylkeskommunen får ansvar for nye oppgaver innen samferdsel, fiskeri, miljø, landbruk, næring, folkehelse, kultur, forskning og utdanning. En del avklaringer vedrørende de økonomiske rammene for fylkeskommunene som følge av reformen kom i kommuneproposisjonen som ble lagt fram i mai. Flere avklaringer vil komme i statsbudsjettet oktober 2009.

Fylkestinget besluttet i sak 09/20 Økonomiplan 2010 – 2013, 2. milepæl, følgende:

2. Fylkesutvalget får fullmakt til å godkjenne opprettelser av ny stillinger knyttet til forvaltningsreformen.

Denne saken fremmes for at fylkesutvalget skal gi tilslutning til opprettelse av nye stillinger slik at fylkesrådmannen kan lyse ut stillinger i løpet av sommeren/høsten og dermed være klar til å ta fatt på de nye oppgavene forvaltningsreformen gir oss fra 1. januar 2010.

BESKRIVELSE

Økonomiske rammer fra staten

I kommuneproposisjonen for 2010 ble det kjent at regjeringen har satt av totalt 7,4 mrd kroner som økning i rammetilskuddet til fylkeskommunene i forbindelse med forvaltningsreformen. 1,5 mrd av dette er økning i de frie inntektene. Tabellen under viser at Finnmark fylkeskommune får en total økning av sin ramme på 224 millioner kroner som følge av forvaltningsreformen. Størstedelen av økningen i rammetilskuddet relaterer seg til overføringen av oppgaver på samferdselsområdet (214 mill). De frie inntektene øker med 38 millioner kroner for Finnmark sin del. 28 millioner kroner av dette relaterer seg til samferdselsområdet mens de resterende 10 millioner kroner er beregnet å gå til å løse de øvrige nye oppgavene fylkeskommunen får som følge av reformen.

FINNMARK	Samferdsel	Ellers	Totalt
Økning rammetilskuddet FFK	214 mill	10 mill	224 mill
Overført fra samferdselsdep.	186 mill		
Frie inntekter – økning	28 mill	10 mill	38 mill

Det er utgangspunktet beregnet at 117 millioner av økningen i de frie inntektene på landsbasis skal gå til å dekke inn årsverkskostnader. Dersom man legger inntektssystemet til grunn for utregning av hva som ville bli Finnmark sin andel av dette, kommer vi fram til en økonomisk ramme for årsverkskostnader på knapt 2,4 millioner.

Ressursbehovet som er anslått til de ulike områdene er å betrakte som anslag.

Nye oppgaver og ressursbehov

Samferdsel

Etter forvaltningsreformen vil fylkeskommunene være ansvarlige for nærmere 60 % av det overordnede veinettet i fylket, til sammen ca 1500 km, mot dagens 623 km. De resterende 40 % er riksveger og beholdes under statlig ansvar. Dette veinettet har et annet trafikkgrunnlag og næringsmessig betydning enn dagens fylkesveier, og representerer betydelig større utfordringer

for fylkeskommunen. Fylkeskommunene vil derfor få en viktigere rolle ved utforming av den nasjonale transportpolitikken, og et langt større ansvar for å nå nasjonale mål.

Stortinget har besluttet at Statens vegvesen skal beholdes samlet og at det skal være ”sams vegadministrasjon” med fylkeskommunene. Det betyr at Statens vegvesen stiller sin faglige kompetanse til disposisjon for fylkeskommunen, og at Statens vegvesen kan få delegert ansvar fra fylkeskommunen på de områdene der fylkeskommunen definerer dette.

Gjennom føringer i kommuneloven og vegloven har fylkeskommunen som veieier ansvar for forvaltning og utvikling fylkesveinettet og aktuelle ferjestrekninger. Skal fylkeskommunen ivareta denne rollen på en tilfredsstillende måte, er det en forutsetning at fylket har tilstrekkelige administrative og økonomiske ressurser til å utøve rollen. Dette gjelder spesielt for samarbeidet med Statens vegvesen i forhold til planarbeid, økonomi og oppfølging av den daglige driften

Ressursbehov:

- 1 stilling knyttet til vegfaglig oppfølging av drift /vedlikehold og investeringsprosjektene
- 1 stilling knyttet til planer og strategiarbeid knyttet til veisaker
- 1 stilling knyttet til budsjettarbeid og økonomi for fylkesveiene

Kulturbygg

Forvaltningsreformen gir fylkeskommunene totalansvar for midlene til kulturbygg. I dag forvalter fylkeskommunene 40 % av tilskuddsrammen til kulturbyggformål finansiert av spillemidlene. Fra 2010 skal fylkeskommunene forvalte alle midler til dette formålet. Finnmark fylkeskommune får årlig ca. 1,7 mill kr til kulturbygg. Kultur- og kirkedepartementet (KKD) har igangsatt arbeid med nye retningslinjer, men dette arbeidet er ikke slutført og det foreligger ingen videre informasjon fra KKD utover det. Flere fylkeskommuner har satt av egne midler og styrket kapasiteten til dette formålet.

Ressursbehov:

- 0,5 stilling

Idrettsanlegg

Kultur- og kirkedepartementet har initiert en prosess for utarbeidelse av nye kriterier når det gjelder fordeling av tilskudd til idrettsanlegg finansiert av spillemidlene. Det foreligger ingen videre informasjon fra KKD utover det. Med det som utgangspunkt vil oppgavene fra 2010 ivaretas av eksisterende ressurser.

Ressursbehov:

- Ingen

Folkehelse

Fylkeskommunene får en forsterket og mer omfattende oppgave i forhold til folkehelsearbeidet. Fylkeskommunene overføres det formelle ansvaret for folkehelsearbeidet knyttet til partnerskapet fra 2010. Det ligger an til lovfesting av oppgaven. Finnmark fylkeskommune har i dag en rådgiver på fagfeltet. Det er behov for kapasitet og kompetanse i forhold til oppgaver innen kosthold, rus/røyk, friluftsliv og veiledning av kommuner.

Ressursbehov:

- 2 stillinger

Miljøvern - friluftsliv

Fylkeskommunene overføres følgende oppgaver innen friluftsförvaltning; Sikring av friluftsområder og förvaltning av statlig sikrede friluftsområder, ivaretagelse av allemannsretten og motivering til friluftsliv. Ny tilskuddsordning rettet mot organisasjoner er også en del av fylkeskommunenes nye oppgaveportefölje. En del av disse oppgavene vil naturlig tillegges kultur- og idrettsavdelinga, andre vil höre hjemme i areal- og kulturvernavdelinga.

Nye oppgaver innenfor området friluftsliv bör sees i sammenheng med vårt folkehelsearbeid.

Ressursbehov:

- Oppgavene sees i sammenheng med ny stilling innen folkehelsearbeidet.

Landbruk

Fra fylkesmannens landbruksavdeling overføres oppgaver som gir fylkeskommunene nye oppgaver hva angår utvikling av landbruket. Fylkeskommunene får ansvar for virkemidler knyttet til rekruttering og kompetanseheving i landbruket samt oppgaver i forhold til verdiskapingsprogrammer i landbruket. Videre overtar fylkeskommunene fylkeslandbruksstyrets uttalelsesrett i landbrukspolitiske saker og får mulighet til å gi innspill til det årlige jordbruksoppgjøret. Fylkeskommunene vil også få økt innflytelse over virkemidlene til næringsutvikling i landbruket gjennom økt eierskap i Innovasjon Norge og gjennom deltakelse i revidering av nasjonal næringsstrategi og utarbeidelse/revidering av handlingsplaner på landbruks- og matområdet. Fylkeskommunene får ansvar for oppnevning av en representant til Innovasjon Norges faglige møtearenaer. I tillegg får fylkeskommunene en styrket medvirkning i oppgaver knyttet til klima og samfunnsplanlegging. I dag har ikke Finnmark fylkeskommune faglige ressurser knyttet til landbruk.

Ressursbehov:

- 1 stilling

Fiskeri- og havbruk

Nye oppgaver som blir overført til fylkeskommunene fra Fiskeridirektoratet er tildeling av akvakulturtillatelser, tildeling av skolekvoter, förvaltning av kongekrabbe, lokale fiskerireguleringer og tildeling av kvoter til jakt på kystsel samt oppgaver knyttet til regional förvaltning av tang og tare.

Saksbehandling av akvakultursøknader vil i praksis bety kvalitetssikring av søknadene og samordning av saksprosessen med kommuner og sektormyndigheter. Vurdering av tillatelse eller avslag i forhold til nye lokaliteter, samlokaliseringer, nye konsesjoner og vurdering av biomasseutvidelse tillegges også arbeidsområdet. I tillegg følger ansvar for andre søknadsformål knyttet til dispensasjoner, samdrift og biomassetak. Dette vil også medføre informasjon og rådgivning overfor næringslivet.

De nye oppgavene som overføres fylkeskommunene vil også medføre kontrollrapporteringer og kartleggingsoppgaver til Fiskeridirektoratet samt vedlikehold og kvalitetssikring av akvakulturregisteret ved oppdatering av data om konsesjoner og lokaliteter. Ansvaret for å fremme innsigelser på vegne av havbruksinteresser i kommunale kystsoneplanprosesser vil også bli tillagt fylkeskommunene samt oppgaver knyttet til vannregionförvaltning, marint biologisk mangfold og marine verneplaner.

Ressursbehov:

- 2 stillinger

Delt eierskap Innovasjon Norge

Ved iverksettelsen av forvaltningsreformen blir 49 prosent av eierskapet til Innovasjon Norge overført til fylkeskommunene. Fylkeskommunene vil få et ansvar for styring av selskapet. Eierrollen innebærer at fylkeskommunene, sammen med Nærings- og handelsdepartementet, vil utøve den øverste myndigheten i selskapet og være involvert i Innovasjon Norges tre styringsnivåer: foretaksmøtet, hovedstyret og regionstyrene. Dette krever at fylkeskommunene holder seg orientert om helheten i Innovasjon Norges arbeid.

Ressursbehov:

- Innarbeides som ny oppgave i eksisterende stillingsressurser

Konsesjonsmyndighet knyttet til mini- og mikrokraftverk inntil en megawatt/time (MW)

Vedtak i konsesjonsaker om mini- og mikrokraftverk inntil 1 MW delegeres fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) til fylkeskommunen. NVEs regionkontor skal stå for konsesjonsbehandlingen frem til fylkeskommunalt vedtak.

Ressursbehov:

- Innarbeides som ny oppgave i eksisterende stillingsressurser

Miljøvern - Vannregionforvaltning

Finnmark fylkeskommune overtar rollen som vannregionmyndighet. Oppgaven innebærer å sikre ivaretagelse av god miljøtilstand i vassdrag, grunnvann og kystvann. For noen vannforekomster vil det kreves tiltak. Vannregionforvaltning medfører nye oppgaver både på politisk og administrativt nivå. Finnmark fylkeskommune vil fra 2010 lede et vannregionutvalg for Finnmark. Det forventes at Finnmark fylkeskommune setter i gang arbeid med forvaltningsplaner for seks vannområder i Finnmark i 2010. Dette kommer til å berøre minst 10 kommuner og mange sektormyndigheter som må motiveres og inkluderes i arbeidet. Selve planarbeidet blir prosessrettet og vi skje i tett samarbeid med fylkesmannens miljøvernavdeling. Samtidig vil det pågå arbeid med oppfølgingen av den første forvaltningsplanen 2010 – 2015 for Tanavassdraget, Neidenvassdraget og Pasvikvassdraget. Dette arbeidet gjøres i hovedsak av fylkesmannens miljøvernavdeling i Finnmark. Fylkeskommunen får ansvar med å påse at planen følges opp, og at resultatene rapporteres til Miljøverndepartementet.

Ressursbehov:

- 1 stilling

Regionalt forskningsfond

Det etableres ett regionalt forskningsfond for Nordland, Troms og Finnmark. Forskningsfondet skal ha et sekretariat. Sekretariatet settes sammen av ansatte i Finnmark fylkeskommune, Troms fylkeskommune, Nordland fylkeskommune og Norges forskningsråd. Hvert fylke skal bidra med en ½ stilling til sekretariatet, mens forskningsrådet bidrar med 0,2-0,3 % stilling. Vertsfylket bidrar i tillegg med en ½ stilling til sekretariatslederfunksjonen. Sekretariatet har det daglige administrative ansvaret for driften, forberedelse og tilrettelegging av fondsstyrets arbeid og iverksette styrets vedtak. Det forutsettes at sekretariatet har god innsikt i forsknings-, samfunns- og næringsmessige problemstillinger. Sekretariatets arbeidsform vil være basert på nettverksarbeid. Sekretariatet er fondets "kundeport" og har ansvaret for å sikre et godt samspill med målgruppene for fondet. Sekretariatet skal informere om fondets mål og prioriteringer og gi potensielle søkere relevant søkerveiledning. Det er også viktig at sekretariatet bidrar med å kople brukere av forskning med relevante kompetansemiljøer innenfor fondets prioriterte satsingsområder. Det er ikke besluttet hvor sekretariatet skal være plassert.

Ressursbehov:

- 0,3 - 0,5 stilling, som inkluderes i eksisterende stilling.

Ansvar for fagskoler og veiledningsansvar for kommunene på opplæringsområdet

Fylkeskommunene skal overta ansvar for drift og finansiering av fagskoleutdanning. Ansvarer innebærer å sørge for at det finnes et tilbud av godkjent fagskoleutdanning i fylket som tar hensyn til lokalt, regionalt og nasjonalt kompetansebehov innefor prioriterte samfunnsområder.

Fylkeskommunene skal etter oppdrag fra departementet veilede om, og bidra til, kvalitetsutviklingstiltak som bl.a kan gi god sammenheng mellom grunnskolen og videregående opplæring. Departementet kan gi nærmere forskrifter om oppgavene. Nærmere avklaringer på området vil komme i løpet av høsten.

Ressursbehov:

- 0,5 - 2 stillinger

Øvrig ressursbehov

Samarbeid med og veiledning overfor kommunene

St.meld. nr. 25, "Lokal vekstkraft og framtidstro" fokuserer sterkt på det å skape attraktive lokalsamfunn. I den sammenheng vil regjeringen legge til rette for at kommunene skal bli gode samfunnsutviklere. For å få det til må fylkeskommunene, som regionale utviklingsaktører, bidra og ha et veiledningsansvar overfor kommunene. Det er spesielt viktig i Finnmark der de fleste kommunene er små og med få ressurser til samfunnsutvikling. I Finnmark har derfor Finnmark fylkeskommune over flere år satt av rimelig store ressurser til omstillings- og nyskappingsarbeid i kommuner med spesielt store utfordringer. Som del av denne innsatsen er både bolystarbeidet og småsamfunnsatsinga.

For å kunne gjennomføre rollen som regional utviklingsaktør, er fylkeskommunene avhengige av å utvikle gode samarbeidsrelasjoner med kommuner og regionråd, med næringsliv og med regionale statlige aktører. Fylkeskommunene har et viktig ansvar for å sikre samarbeidet på regionalt nivå. Det innebærer blant annet å utvikle systemer for samarbeid med aktuelle aktører samt prioritering av ressursinnsats for lokal samfunnsutvikling.

Finnmark fylkeskommune har så langt drevet dette arbeidet prosjektrelatert. Nå bør kommunearbeidet legges inn som del av ordinær drift.

Ressursbehov:

- 1 stilling, prosjektstilling gjøres om til fast stilling.

Ny plan og bygningslov

Ny ny plan- og bygningslov gir fylkeskommunene ansvar for å ivareta flere interesser i saker og planer (innsigelsesrett og ivaretagelse i planer). Dette må også ses i sammenheng med oppgaver som ligger til forvaltningsreformen, herunder friluftsløven, akvakultur, vannregion, miljø, landbruk og universell utforming.

I anslaget for ressursbehov er det lagt opp til at man ser det i sammenheng med øvrige oppgaver.

Ressursbehov:

- 1 stillinger

Stab/støttefunksjoner/"reserve"

Nye oppgaver og nye medarbeidere medfører også økt behov for ressurser inne flere stab- og støttefunksjoner. Fylkeskommunen vil for eksempel få større mengde arkivmateriale å håndtere særlig i tilknytning til de nye oppgavene innen fiskeriområdet. Det kan også bli behov for økt juridisk kompetanse og vi kan ha behov flere som kan jobbe med kommunikasjon og informasjon samt personaladministrasjon. På IT-siden kan arbeidsmengden også øke i forbindelse med at vi får flere medarbeidere og nye oppgaver. Omfangent må klargjøres nærmere utover høsten og ressursanslaget er derfor usikkert.

Ressursbehov stab/støtte/"reserve"

- 3 stillinger

Oppsummert

Til sammen vil anslagene av stillinger utgjøre 15-16,5 stillinger noe som tilsier kostnader på mellom 7,5 og 8,25 millioner kroner (beregnet ut fra årsverkkostnad på kr 500 00 inkl sosiale utgifter). Dette forutsettes dekket inn gjennom veksten i frie inntekter. De 3 stillingene på samferdsel forutsettes dekket inn over veksten av frie inntekter i samferdselsbudsjettet.

OPPGAVE SOM OVERFØRES	Anslag nye stillinger
Samferdsel (finansieres v/ frie inntekter knyttet til sektoren)	3
Kulturbygg	0,5
Idrettsanlegg	-
Folkehelse	2
Landbruk	1
Fiskeri- og havbruk	2
Delt eierskap Innovasjon Norge	-
Konsesjonsmyndighet knyttet til mini- og mikrokraftverk	-
Miljøvern:	
- Vannregionmyndighet	1
- Friluftsliv, bevaring av høstbare arter	-
Regionalt forskningsfond	-
Utdanning – ansvar for fagskoler og veiledningsansvar for kommunene på opplæringsområdet	0,5-2
Øvrig ressursbehov:	
Samarbeid med og lokal veiledning overfor kommuner	1
Ny plan- og bygningslov og forvaltningsreformen	1
Styrking av stabs- og støttefunksjoner samt reserve	3
SUM	15-16,5

- indikerer at oppgavene ivaretas innenfor dagens ramme eller legges til stillinger med andre arbeidsoppgaver.

VURDERING

Oppgavene som blir overført fylkeskommunene er spredt på ulike sektorer og krever ulik kompetanse. Innenfor enkelte områder har FFK kompetanse i dag, men vil trenge mer kapasitet som for eksempel innen samferdsel. Innenfor andre områder må det rekrutteres inn ny kompetanse, for eksempel vannregionmyndighet, marin sektor og landbruk.

Det er i kommuneproposisjonen foreslått 500 millioner i økning av frie inntekter (egen økning for samferdsel: 1000 mill kroner) til fylkeskommunene. Av dette er 117 millioner kroner årsverkskompensasjon for de nye oppgavene som overføres til fylkeskommunene. Midlene blir fordelt mellom fylkeskommunene etter "nøklerne" i inntektssystemet. For Finnmarks del utgjør dette totalt 10 millioner kroner (eksl. Samferdsel) hvorav årsverkskompensasjonen utgjør 2,4 millioner kroner. Kompensasjonen for årsverker ikke tilstrekkelig for den kompetansen og de stillingene en vil være nødt til å rekruttere for å ivareta de nye oppgavene på en god måte.

Oppgavene som overføres er i liten grad avhengig av folketallet, men inntektssystemet vektet denne faktoren høyt. Finnmark kommer derfor noe "skjevt" ut og fylkesrådmannen konstaterer at en vil måtte bruke av veksten i de frie inntektene for å finansiere de nye stillingene.

Når det gjelder ressurser knyttet til endret plan- og bygningslov og styrkning ift. kommunene, er dette stillinger som ikke direkte er knyttet til forvaltningsreformen, men som fylkesrådmannen mener griper inn i områder som angår vår rolle som den viktigste utviklingsaktøren i fylket. Dersom de ikke innarbeides nå, må en uansett på et senere tidspunkt innarbeide disse. Fylkesrådmannen har også vurdert styrkning av ressursen til FeFo i denne sammenheng (ref. FT-sak 09/07) og mener at dette kan dekkes innenfor den samlede årsverksressursen som er foreslått i denne saken. Egen sak om dette fremmes for FT i oktober.

Styrkingen av stabs- og støttefunksjoner må vurderes ut fra kapasiteten på de ulike avdelingene. Enkelte kan ta noen ekstra oppgaver, men flere må styrkes med brøker av årsverk som følge av de nye oppgavene. Blant stabs- og støttefunksjonene som vurderes er IT, kommunikasjon, dokument og service, arbeidsgiveravdelinga, juridisk m.fl.

FYLKESRÅDMANNENS KONKLUSJON

1. For å ivareta de nye oppgavene som følge av forvaltningsreformen, gis fylkesrådmannen fullmakt til å styrke administrasjonen med inntil 16,5 årsverk fra 1.1.2010.
2. Ved utlysning prioriteres først stillinger knyttet til forvaltningsoppgaver som må utføres fullt ut fra 1.1.2010.

Vadsø, den 3. juli 2009

Tom Mikalsen
fylkesrådmann